

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO
REPUBLIKE HRVATSKE**

**KLASA: 012-03/25-01/4
URBROJ: 507-03/01-25-23**

Zagreb, 11. travnja 2025.

ŽUPANIJSKA IZBORNA POVJERENSTVA

-svima-

IZBORNO POVJERENSTVO GRADA ZAGREBA

PREDMET: Lokalni izbori 2025.

- provjera pravovaljanosti prijedloga kandidacijskih lista i kandidatura, uputa, daje se

Poštovani,

napominjemo da će podaci Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije o broju članova predstavničkih tijela i broju zamjenika općinskih načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju zajedno s njima- za sve jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, broju potpisa kojeg su dužni prikupiti birači za pravovaljanost prijedloga kandidacijske liste za izbor članova predstavničkog tijela, kada birači kao ovlašteni predlagatelji predlažu kandidacijsku listu grupe birača-za sve jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, broj potpisa potreban za kandidaturu za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika i to za pravovaljanost stranačkih kandidatura i kandidatura prijedloga grupe birača-za sve jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, broju članova predstavničkih tijela iz reda pripadnika nacionalnih manjina i iz reda pripadnika hrvatskoga naroda-za jedinice u kojima pripadnici nacionalnih manjina odnosno pripadnici hrvatskoga naroda ostvaruju pravo na zastupljenost u predstavničkom tijelu, broj potpisa kojeg su dužni prikupiti birači za pravovaljanost stranačkih kandidatura te kandidatura prijedloga grupe birača za izbor zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina odnosno hrvatskoga naroda-za jedinice u kojima pripadnici nacionalnih manjina odnosno pripadnici hrvatskoga naroda ostvaruju pravo na zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika ili župana biti objavljeni na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske (dalje: Državno izbornog povjerenstvo) www.izbori.hr.

Nadalje, člankom 21. Zakona o lokalnim izborima („Narodne novine“, broj 144/12, 121/16, 98/19, 42/20, 144/20 i 37/21, dalje: Zakon), između ostalog, propisano je da će nadležno izborno povjerenstvo pri zaprimanju kandidacijskih lista i kandidatura provjeriti jesu li one podnesene sukladno odredbama navedenog Zakona i obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva. Ako nadležno izborno povjerenstvo ocijeni da kandidacijska lista ili kandidatura nije podnesena u skladu s odredbama Zakona, pozvat će podnositelja da u roku od 48 sati, a najkasnije do isteka roka za kandidiranje, ukloni uočene nedostatke. Nadležno izborno povjerenstvo može odrediti i kraći rok za uklanjanje nedostataka ako rok za kandidiranje istječe za manje od 48 sati.

Obveze nadležnih izbornih povjerenstava u postupku kandidiranja su:

- 1. Utvrditi jesu li prijedlozi kandidacijskih lista i kandidatura predloženi od strane ovlaštenih predlagatelja, potpisani od strane ovlaštenog podnositelja, podnijeti u zakonom propisanom roku, na propisanim obrascima s propisanim priložima, podržani od strane dovoljnog broja potpisa birača te postoje li zapreke za kandidiranje***

Prijedlozi kandidacijskih lista i kandidatura moraju prispjeti nadležnom izbornom povjerenstvu u roku od 14 dana od dana stupanja na snagu odluka o raspisivanju izbora i to na obrascima koje će Državno izborno povjerenstvo propisati obvezatnim uputama. Svi obrasci koji će biti propisani za postupak kandidiranja na lokalnim izborima, ovisno o vrsti izbora, imat će oznaku OLS, OLN i OMLN te će na njima biti naznačena **2025.** godina. Isti će se preuzimati isključivo s mrežne stranice Državnog izbornog povjerenstva www.izbori.hr.

Dokumenti koji se prilažu uz prijedloge kandidacijskih lista i kandidatura bit će taksativno naznačeni u obvezatnim uputama za postupak kandidiranja broj LS I, LN I i MLN I te u obrascima za postupak kandidiranja oznake OLS-1 i 2, OLN-1 i 2, OMLN-1 i 2 pod rubrikom „Napomene“.

Politička stranka uz prijedlog kandidacijske liste, odnosno kandidature ne dostavlja rješenje, potvrdu ili drugi dokument kojim bi dokazala da ispunjava uvjet vezan uz upis u Registar političkih stranaka na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora. Ispunjava li politička stranka navedeni uvjet, nadležno izborno povjerenstvo provjerit će unosom predlagatelja-političke stranke u informatički sustav. Popis političkih stranaka registriranih u Republici Hrvatskoj na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora, Državno izborno povjerenstvo dostavit će nadležnim izbornim povjerenstvima i putem elektroničke pošte.

Bitno je napomenuti što se tiče prijedloga kandidacijske liste odnosno kandidature koju podnosi politička stranka odnosno političke stranke da politička stranka odnosno političke stranke isti nisu dužne ovjeriti pečatom političke stranke.

Zapreke za kandidiranje propisane su člankom 13. i 14. Zakona. Kako bi se utvrdilo postoje li zapreke za kandidiranje iz članka 13. stavaka 2. i 3. Zakona uz prijedlog kandidacijske liste, odnosno kandidature, za svakog predloženog kandidata, obvezatno se prilaže potvrda općinskog suda ili posebno uvjerenje Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije.

Kod navedene potvrde potrebno je pripaziti da se radi o potvrdi iz kaznene evidencije, a ne uvjerenju o nekažnjavanju koje se dostavlja prilikom zapošljavanja.

Nadalje, sukladno članku 14. Zakona nitko se ne može istovremeno kandidirati za općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika i za župana (zabrana se primjenjuje i na njihove zamjenike). U slučaju istovremene kandidature, nadležno izborno povjerenstvo mora o tome obavijestiti županijsko izborno povjerenstvo koje će pozvati kandidata da se u roku od 24 sata izjasni koju kandidaturu prihvaća. Ukoliko se ne izjasni, županijsko izborno povjerenstvo rješenjem će poništiti kandidaturu za općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika, tj. njihovog zamjenika.

2. Unijeti u aplikaciju Kandidatura zaprimljene prijedloge kandidacijskih lista i kandidatura

Unosom u aplikaciju Kandidatura podataka iz predanih kandidacijskih lista, odnosno kandidatura nadležno izborno povjerenstvo utvrđuje:

- je li prijedlog kandidacijske liste, odnosno kandidature podnjet od strane ovlaštenih predlagatelja i je li potpisan od strane ovlaštenog podnositelja
- jesu li predloženi kandidati upisani u Registar birača, s obzirom da u skladu s člankom 4. Zakona o registru birača (Narodne novine, broj 144/12, 105/15 i 98/19), birač može ostvariti biračko pravo nakon što je upisan u Registar birača
- ispunjavaju li predloženi kandidati zakonom propisane uvjete za ostvarenje pasivnog biračkog prava, odnosno prava na kandidiranje na izborima: državljanstvo, dob i prebivalište na području jedinice samouprave za čije se tijelo kandidiraju na izborima, te nacionalnost i to na izborima zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, župana iz reda pripadnika nacionalne manjine, odnosno hrvatskoga naroda.

Napominjemo da nadležno izborno povjerenstvo u aplikaciji Kandidatura provjerava i nacionalnost kandidata koja je za njega naznačena na prijedlogu kandidacijske liste, iako nacionalnost nije uvjet za pasivno biračko pravo na redovnim izborima članova predstavničkih tijela, ali je bitna kod utvrđivanja je li osigurana zastupljenost nacionalnih manjina u predstavničkom tijelu u smislu članka 107. Zakona, odnosno hrvatskoga naroda u smislu članka 117. Zakona.

Posebno napominjemo da uvjeti propisani za pasivno biračko pravo na lokalnim izborima koji se odnose na državljanstvo i nacionalnost (na izborima zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno hrvatskoga naroda na kojima je jedan od uvjeta za pasivno biračko pravo i nacionalnost predloženog kandidata) moraju biti ispunjeni **na dan predaje kandidacijske liste, odnosno kandidature** nadležnom izbornom povjerenstvu, uvjet koji se odnosi na dob mora biti ispunjen **zadnjeg dana roka za predaju kandidacijske liste, odnosno kandidature** dok uvjet koji se odnosi na prebivalište predloženog kandidata na području jedinice za čije se tijelo kandidira **mora biti ispunjen na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.**

U slučaju da se određeni podaci navedeni na prijedlogu kandidacijske liste, odnosno kandidature ne podudaraju s podacima iz Registra birača i Registra prebivališta koji su sadržani u aplikaciji Kandidatura (navedene nepodudarnosti bit će naznačene na kontrolnoj listi koja se ispisuje iz aplikacije Kandidatura), nadležno izborno povjerenstvo će o tome obavijestiti osobu koju je predlagatelj naznačio kao osobu za kontakt u vezi s njegovim prijedlogom kandidacijske liste, odnosno kandidature (dalje: osoba za kontakt) kako bi se utvrđene nepodudarnosti ispravile.

Primjerice, za utvrđivanje nacionalne pripadnosti predloženog kandidata u izbornom postupku, za izorno povjerenstvo mjerodavni su podaci koji proizlaze iz Registra birača koji su preuzeti u aplikaciju Kandidatura.

U slučaju da se podatak o nacionalnosti predloženog kandidata koja je naznačena na prijedlogu kandidacijske liste ili kandidature ne podudara s nacionalnošću koja je u Registru birača tj. aplikaciji Kandidatura naznačena za navedenog kandidata, nadležno izorno povjerenstvo o tome će upozoriti osobu za kontakt. Ako navedena osoba izjavi da njegov kandidat traži da se kod prihvatanja prijedloga kandidacijske liste ili kandidature navede nacionalnost koja je navedena na prijedlogu kandidacijske liste ili kandidature, a koja je različita od nacionalnosti koja je naznačena u Registru birača tj. aplikaciji Kandidatura, nadležno izorno povjerenstvo pozvat će predlagatelja kandidacijske liste ili kandidature da u roku od 48 sati od poziva ili u kraćem roku, ako rok za predaju prijedloga kandidatura istječe ranije, da njegov kandidat promijeni podatak o nacionalnosti u Registru birača te će ga upozoriti na pravne posljedice koje proizlaze iz postupanja ili ne postupanja prema uputi izbornog povjerenstva. Ako predlagatelj, odnosno kandidat ne postupi prema navedenoj uputi, nadležno izorno povjerenstvo će prilikom utvrđivanja pravovaljanosti kandidacijske liste ili kandidature unijeti podatak o nacionalnoj pripadnosti koja za tog predloženog kandidata proizlazi iz Registra birača.

Vezano uz eventualne promjene podataka u Registru birača, a koje se odnose na nacionalnost birača, birač će moći podnijeti zahtjev za promjenu navedenog podatka osobno u upravnom tijelu županije, odnosno Grada Zagreba, koje je nadležno za vođenje Registra birača.

Iznimno, u slučaju da se adresa prebivališta kandidata na prijedlogu kandidacijske liste ili na prijedlogu kandidature razlikuje u Registru birača i Registru prebivališta, ali obje adrese prebivališta se nalaze na području jedinice samouprave za čije se tijelo kandidira na izborima, mjerodavna je adresa iz Registra prebivališta.

- Akademski nazivi i titule te nadimci predloženih kandidata

Sadržaj prijedloga kandidacijske liste i kandidature propisan je Zakonom. S obzirom da Zakonom nije propisana mogućnost da se uz ime i prezime predloženog kandidata navodi i akademski naziv i titula, isto neće biti propisano niti obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva.

U slučaju da je na zaprimljenom prijedlogu kandidacijske liste odnosno kandidature uz ime i prezime kandidata naveden akademski naziv i titula, nadležno izorno povjerenstvo taj podatak neće unijeti u aplikaciju Kandidatura te će obavijestiti osobu za kontakt da se taj podatak neće navoditi u rješenjima o pravovaljanim kandidacijskim listama, kandidaturama, zbirnoj listi niti na glasačkom listiću.

Isto vrijedi i za navođenje nadimaka uz ime i prezime predloženog kandidata.

- Obavijest o otvaranju posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe

Ovisno o vrsti izbora, obavijest o otvaranju posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe (dalje: poseban račun) dostavlja se nadležnom izbornom povjerenstvu na obrascu OLS-5, OLN-4, odnosno OMLN-4. Podaci naznačeni na navedenim obrascima unose se u aplikaciju Kandidatura.

S obzirom da poseban račun politička stranka kao predlagatelj kandidacijske liste, nositelj kandidacijske liste grupe birača te kandidat za izbor izvršnog tijela jedinice samouprave

(dalje: izborni sudionik) može otvoriti najranije šest mjeseci prije održavanja izbora, a najkasnije s danom predaje kandidacijske liste, odnosno kandidature, moguće je da će u aplikaciji Kandidatura prilikom unosa podataka iz navedenih obrazaca već biti unijeti podaci o posebnom računu putem e-Zahtjeva. U slučaju da nadležno izborno povjerenstvo prilikom unosa podataka o posebnom računu u aplikaciju Kandidatura utvrdi da se pojedini podaci o posebnom računu koji su već unijeti putem e-Zahtjeva ne podudaraju s podacima naznačenim u dostavljenom obrascu oznake OLS-5, OLN-4 ili OMLN-4 (npr. podatak o adresi elektroničke pošte za zaprimanje pismena za nadzor financiranja, podatak o ovlaštenoj osobi za pristup informacijskom sustavu i sl.), nadležno izborno povjerenstvo će u suradnji s osobom za kontakt utvrditi i u aplikaciju Kandidatura izmijeniti, odnosno potvrditi ispravne podatke.

Aplikacija Kandidatura postavljena je na način da prepozna ako je dostavljen podatak o pogrešnom računu, npr. dostavljen je podatak o tekućem računu ili posebnom računu koji je bio otvoren za neke druge izbore ili je izborni sudionik za više vrsta izbora za koju podnosi kandidature priložio isti broj posebnog računa, aplikacija Kandidatura će signalizirati da se radi o neispravnom računu. U tom slučaju nadležno izborno povjerenstvo će o navedenom upozoriti osobu za kontakt s uputom da izborni sudionik treba otvoriti pravilan poseban račun.

Poseban račun sastoji se od oznake države (HR), kontrolnog broja od dvije znamenke, oznake banke od sedam znamenaka, te broja računa od 10 znamenaka. Broj posebnog računa koji otvara politička stranka ima konstrukciju 13 ili 15, dok broj posebnog računa kojeg otvara nositelj kandidacijske liste grupe birača ili kandidat ima konstrukciju 35, a u iznimnim slučajevima 31. Na ugovoru o posebnom računu ili u popratnim dokumentima treba biti navedeno da se radi o računu za posebne namjene, a ugovor o navedenom računu treba biti potpisan od strane ovlaštene osobe političke stranke, odnosno od nositelja kandidacijske liste grupe birača ili kandidata te od predstavnika banke.

Za svaku pojedinu vrstu izbora i to za svaku jedinicu izborni sudionik dužan je otvoriti zaseban poseban račun.

Na izboru članova predstavničkog tijela jedinice samouprave poseban račun otvara politička stranka, odnosno političke stranke koja/koje predlažu kandidacijsku listu, te nositelj kandidacijske liste grupe birača. U slučaju kada više političkih stranaka zajednički predlažu kandidacijsku listu poseban račun otvara politička stranka koja je određena njihovim međusobnim sporazumom, koji se dostavlja uz ostalu dokumentaciju prijedloga kandidacijske liste.

Na izboru općinskog načelnika, gradonačelnika, župana te njihovih zamjenika te na izboru zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda poseban račun otvara kandidat za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana te kandidat za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, župana iz reda pripadnika nacionalne manjine odnosno kandidat za zamjenika općinskog načelnika iz reda hrvatskoga naroda, neovisno o tome tko ga je predložio, politička stranka ili birači.

Činjenica da zakonski obveznik za otvaranje posebnog računa nije otvorio ili nije u zakonskom roku otvorio poseban račun ne utječe na pravovaljanost njegove kandidacijske liste ili kandidature, ali navedeni propust predstavlja prekršaj u smislu Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma („Narodne novine“, broj 29/19 i 98/19).

3. Putem aplikacije Kandidatura provjeriti potpise birača koji su priloženi uz prijedloge kandidacijskih lista grupe birača i prijedloge kandidatura političkih stranaka i birača

Kada birači predlažu kandidacijske liste i kandidate, predlaganje je uvjetovano prikupljanjem potpisa birača. Potpise birača za predlaganje kandidata za izbor općinskog načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika te za izbor zamjenika općinskih načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda dužne su prikupiti i kandidati koji su predloženi od političke stranke/političkih stranaka kada predlažu navedene kandidate.

Prijedlog kandidacijske liste grupe birača, odnosno kandidature za izbor izvršnog tijela jedinice samouprave svojim potpisom može pravovaljano podržati birač koji ima prijavljeno prebivalište na području jedinice samouprave u kojoj je predložena kandidacijska lista, odnosno kandidatura, koju svojim potpisom podržava.

Jedan birač može svojim potpisom podržati više različitih kandidacijskih lista, odnosno kandidatura na izboru za isto tijelo jedinice samouprave u kojoj ima prebivalište.

Nadležna izborna povjerenstva dužna su provjeriti potpise birača koji su priloženi uz prijedlog kandidacijske liste grupe birača odnosno kandidature i to potpise birača koje prikupljaju političke stranke na izborima za izvršno tijelo odnosno birači na izborima za predstavničko i izvršno tijelo jedinice samouprave.

Bez navedene provjere broja potpisa birača ne može se donijeti odluka o pravovaljanosti kandidacijske liste grupe birača odnosno kandidature političke stranke ili grupe birača.

Potpisi birača provjeravaju se putem aplikacije Kandidatura te se provjerava je li potpisnik birač u jedinici u kojoj je svojim potpisom podržao prijedlog kandidacijske liste grupe birača, odnosno kandidature političke stranke ili grupe birača, dakle je li upisan u Registar birača i ima li prebivalište u toj jedinici. Posebno napominjemo da na izborima zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika određene nacionalne manjine odnosno na izborima zamjenika općinskog načelnika iz reda pripadnika hrvatskoga naroda u onim općinama u kojima pripadnici nacionalne manjine čine većinu stanovništva, provjerava se i jesu li birači koji svojim potpisom podržavaju kandidaturu upisani u Registru birača kao pripadnici odgovarajuće nacionalnosti. Ako se provjerom utvrdi da nisu, njihov potpis neće se uvažiti.

Provjerava se broj potpisa birača koliko je predlagatelj dužan prikupiti potpisa za pravovaljanost prijedloga kandidacijske liste grupe birača, odnosno kandidature političke stranke, odnosno grupe birača, uvećan za 10%.

Napominjemo da je na dijelu obrasca na kojem se prikupljaju potpisi birača, potrebno upisati podatke o osobi koja je za predlagatelja prikupljala potpise birača na tom obrascu.

Nadležno izborna povjerenstvo će prilikom preuzimanja prijedloga kandidacijske liste grupe birača odnosno kandidature provjeriti jesu li upisani navedeni podaci, a ako utvrdi da nisu upisani, upozorit će predlagatelja ili osobu za kontakt da je potrebno unijeti podatke o osobi koja je prikupljala potpise na navedenom obrascu. Ako se navedeni podaci ne upišu, potpisi birača s te stranice obrasca s potpisima birača neće se provjeravati.

4. *Kontakt podaci službenika u upravnim tijelima županija, odnosno Grada Zagreba koji vode Registar birača*

Nadalje, upućujemo nadležna izborna povjerenstva da uspostave kontakte sa službenicima u upravnim tijelima županija, odnosno Grada Zagreba, koji vode Registar birača na području svoje županije, a koje bi mogli kontaktirati vezano uz podatke sadržane u Registru birača. Navedeni službenici dežurati će do ponoći zadnjeg dana kandidature.

Kontakt podatke službenika upravnih tijela županija i Grada Zagreba koji vode Registar birača dostavljamo u prilogu.

5. *Izdati potvrdu o preuzetoj kandidacijskoj listi, odnosno kandidaturi*

Nakon što zaprimi prijedlog kandidacijske liste, odnosno kandidature potrebno je da nadležno izborna povjerenstvo izda potvrdu o preuzimanju prijedloga kandidacijske liste, odnosno kandidature osobi koja je predala navedeni prijedlog. Potvrde o preuzimanju kandidacijskih lista i kandidatura za svaku pojedinu vrstu izbora (iste se dostavljaju u wordu kako bi se mogle prilagoditi), u prilogu su ove upute, te su nadležna izborna povjerenstva dužna u postupku kandidiranja koristiti one potvrde koje se odnose na izbore koje provode.

6. *Utvrđiti pravovaljanost kandidacijskih lista i kandidatura te objaviti zbirne liste*

Nakon što utvrdi pravovaljanost zaprimljenih kandidacijskih lista i kandidatura, nadležno izborna povjerenstvo pravovaljane kandidacijske liste i kandidature će prihvatiti, a nepravodobne i nepravovaljane rješenjem odbaciti odnosno odbiti. Pri utvrđivanju pravovaljanih kandidacijskih lista i kandidatura, nadležno izborna povjerenstvo postupit će u korist zaštite postupka kandidiranja, odnosno prava predlaganja kandidacijskih lista i kandidatura.

S obzirom da će se rješenja o pravovaljanim kandidacijskim listama i kandidaturama te zbirnim listama generirati iz aplikacije Kandidatura, nadležno izborna povjerenstvo će u sustav unijeti klase, urbrojeve i datum donošenja rješenja i zbirnih lista. U slučaju da je u navedenim rješenjima ili zbirnim listama potrebno izmijeniti npr. ime i prezime kandidata, adresu i slično, navedene podatke potrebno je izmijeniti **u aplikaciji Kandidatura putem informatičkog koordinатора** iz razloga što će određeni podaci iz aplikacije Kandidatura biti naznačeni na glasačkim listićima.

Pravovaljane kandidacijske liste, kandidature i zbirne liste nadležno izborna povjerenstvo ispisat će iz aplikacije Kandidatura.

Kandidacijske liste i kandidature objavljuju se u skladu s člankom 26. Zakona.

7. Dostupnost nadležnih izbornih povjerenstava

Nadležna izborna povjerenstva dužna su organizirati svoj rad na način da budu dostupna u svojim sjedištima kao i putem kontakt brojeva telefona i adrese elektroničke pošte, koji su objavljeni na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

Molimo da sa sadržajem ove upute bez odlaganja upoznate općinska i gradska izborna povjerenstva na vašem području.

S poštovanjem,

POTPREDSJEDNIK

mr.sc. Josip Salapić

Prilozi:

- Potvrde o zaprimanju kandidacijskih lista i kandidatura
- Podsjetnik izbornim povjerenstvima za provjeru koju dokumentaciju ovlašteni predlagatelji dostavljaju u postupku kandidiranja na lokalnim izborima 2025.
- Kontakt podaci službenika upravnih tijela županija, Grada Zagreba

O tome obavijest:

- APIS IT, izbori@apis-it.hr
- informatički koordinatori-svima
- informatički koordinator Državnog izbornog povjerenstva

